

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๐๗๐๔/๑๒๐๒

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างปฏิญญาการประชุมผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ ๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ร่างปฏิญญาผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ ๔ พร้อมคำแปลอย่างไม่เป็นทางการ

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอ เรื่องร่างปฏิญญาการประชุมผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ ๔ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาลจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมผู้นำกรอบความร่วมมือความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation – BIMSTEC) ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๓๐ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงกาฐมาณฑุ ภายใต้หัวข้อ “การมุ่งสู่ความสงบสุข ความมั่งคั่ง และยั่งยืนแห่งภูมิภาคอ่าวเบงกอล” (Towards a Peaceful, Prosperous, and Sustainable Bay of Bengal Region) ซึ่งที่ประชุมฯ จะให้การรับรองร่างปฏิญญาการประชุมผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ ๔ (Fourth BIMSTEC Summit Declaration) ดังมีความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การประชุมข้างต้นเป็นการติดตามความคืบหน้าและพิจารณาแนวทางการดำเนินการในอนาคตของกรอบความร่วมมือ ซึ่งเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ และเพื่อมอบหมายส่วนราชการต่าง ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

โดยที่จะมีการประชุมผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ ๔ ในวันที่ ๓๐ - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ณ กรุงกาฐมาณฑุ สหพันธ์สาธารณรัฐประชาธิปไตยเนปาล ซึ่งจะมีการรับรองร่างปฏิญญาผู้นำดังกล่าว กระทรวงการต่างประเทศจึงขอความกรุณานำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๔.๑ ร่างปฏิญญาการประชุมผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ ๔ (Fourth BIMSTEC Summit Declaration) เป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ทางการเมืองของประเทศสมาชิกเกี่ยวกับพันธกรณีต่อกรอบความร่วมมือ BIMSTEC โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

/ (๑) เห็นชอบที่จะ ...

(๑) เห็นชอบที่จะปฏิรูปกรอบความร่วมมือเพื่อให้สอดคล้องกับภูมิรัฐศาสตร์และสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยจะกำหนดทิศทางและการจัดลำดับความสำคัญของสาขาความร่วมมือภายใต้กรอบ BIMSTEC จากเดิม ๑๔ สาขา เป็นเสาความร่วมมือหลัก ๕ เสา ได้แก่ (๑) ความเชื่อมโยง (๒) การค้าและการลงทุน (๓) ปฏิสัมพันธ์ในระดับประชาชน (๔) ความมั่นคง และ (๕) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม

(๒) การติดตามความคืบหน้าของสาขาความร่วมมือต่าง ๆ ทั้ง ๑๔ สาขา ซึ่งได้แก่ (๑) การค้าและการลงทุน (๒) เทคโนโลยี (๓) คมนาคมและการสื่อสาร (๔) พลังงาน (๕) ท่องเที่ยว (๖) ประมง (๗) เกษตร (๘) สาธารณสุข (๙) การจัดการสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติ (๑๐) การต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ (๑๑) การลดความยากจน (๑๒) วัฒนธรรม (๑๓) ปฏิสัมพันธ์ในระดับประชาชน และ (๑๔) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๓) การปรับคณะทำงานด้านการบริหาร BIMSTEC เป็นคณะทำงานถาวร (Permanent Working Committee) ซึ่งจะทำให้มีอำนาจในการทำงานครอบคลุมด้านการเงินและการบริหารมากขึ้นจากเดิม และการจัดรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน โดยจะมีการจัดประชุมปีละ ๒ - ๓ ครั้ง

(๔) เห็นชอบข้อเสนอที่ตกลงจะให้มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาอ่าวเบงกอล/BIMSTEC (Bay of Bengal/BIMSTEC Development Fund) โดยความสมัครใจของแต่ละประเทศสมาชิก โดยกองทุนดังกล่าวจะนำไปใช้ในกิจกรรม และโครงการต่างๆ ของ BIMSTEC ภายใต้การพิจารณาเห็นชอบของสมาชิก

๔.๒ ในการนี้ ประเทศสมาชิกได้เห็นชอบในหลักการต่อร่างปฏิญญา ในภาพรวม รวมทั้งในประเด็นด้านความมั่นคงที่อินเดียให้ความสำคัญ (หน้าที่ ๓ ข้อ ๔) โดยกระทรวงการต่างประเทศได้หารือกับสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบด้านความมั่นคงภายใต้กรอบ BIMSTEC แล้ว ซึ่งสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติได้เสนอให้การปรับถ้อยคำและภาษาให้อ่อนลงและไปในแนวทางที่เป็นความร่วมมือมากขึ้น ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศจะได้นำแนวทางดังกล่าวไปใช้ในการเจรจาต่อไปในการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส BIMSTEC ครั้งที่ ๑๙ ในวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๑ ซึ่งจะมีการพิจารณาในร่างปฏิญญา และเตรียมการประชุมผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ ๔ ต่อไป

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

๖. ผลกระทบ

กรอบความร่วมมือ BIMSTEC เป็นเวทีส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคอ่าวเบงกอลระหว่าง ๗ ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย เมียนมา เนปาล ศรีลังกา และ ไทย เพื่อประสานนโยบายมองตะวันตก (Look West) ของไทยเข้ากับนโยบายมองตะวันออก (Look/Act East) ของกลุ่มประเทศเอเชียใต้ ซึ่งนำไปสู่การเชื่อมภูมิภาคเอเชียใต้เข้ากับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างเต็มรูปแบบ โดยมีทำเลที่ตั้งของไทยเป็นสะพานเชื่อมโยงภูมิภาคทั้งสองเข้าด้วยกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความร่วมมือในสาขาความร่วมมือที่ประเทศสมาชิกมีความเชี่ยวชาญ โดยไทยให้ความสำคัญต่อการมีบทบาทนำในฐานะผู้นำด้านการพัฒนาร่วมกับอินเดีย เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ในการสร้างอนุภูมิภาคที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/ อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๙. ข้อกำหนดและมติของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

ร่างปฏิญญาการประชุมผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ ๔ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่มีหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างปฏิญญา เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันทางด้านนโยบาย และอาจเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ส่วนราชการ เจ้าของเรื่องจึงอาจพิจารณาเสนอร่างปฏิญญาฯ ต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๑๐. ข้อเสนอส่วนราชการ

๑๐.๑ ให้ความเห็นชอบในหลักการต่อร่างปฏิญญาการประชุมผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ ๔ และหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขร่างเอกสารดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญหรือไม่ขัดต่อผลประโยชน์ของไทย และเป็นไปในแนวทางตามข้อ ๔ ขอให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการได้ โดยไม่ต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง

๑๐.๒ อนุมัติให้นายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทย เข้าร่วมการประชุมผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ ๔ เป็นผู้ร่วมให้การรับรองร่างเอกสารดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีระศักดิ์ พุทธะกุล)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รักษาการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กองส่งเสริมเศรษฐกิจสัมพันธ์และความร่วมมือ

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๑๕๗/๑๔๒๕๘

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๔๐